

abana

ÖĞRENCİ GÖZÜYLE
KÖY ENSTİTÜLERİ

Şeyh Koryürek - Hayati TAHSİN Yılmaz

264 sayfa, 25.000 TL
ÖZKAN KİTAPLARI
KASTAMONU

SAYI 200

MART 1993

İSVEÇTE YAYIMLANAN AFTONBLADET GAZETESİNDEKİ SIRALAMA: TÜRKİYE'DEKİ ÖNEMLİ ŞENLİKLERDE ABANA İLK 10'DA

Göteborg (HİTİTA YILDIRIM), İsveç
İsveç'in başkenti
Stokholm'de yayımlanan
400.000 baskılı, ülkenin 3.
büyük gazetesi Aftonbladet,
24 Ocak Pazar günü

sayısında (pazarları 500-
000 satıyor), Türkiye'deki
şenlikleri (festival) sıraladı
ve Abana'yı ilk 10'a aldı.
"Akdeniz'de Bunlar
Oluyor" başlıklı yazıda

Kıbrıs, Fransa, İtalya, Por-
tekiz, İspanya ve Türkiye'-
deki yaz aylarına rastlayan
şenlikler tarihleriyle sıra-
lanıyor.

Yanda, biraz küçültül-
müştü tıpkı...kimini...sundu-
ğumuz Türkiye'ye ilişkin
sıralamada, Abana'dan baş-
ka (27-29 Temmuz,
Abana-Kastamonu, Ka-
radeniz kıyısında Deniz
Şenlikleri), Bartın, Marmar-
is, Artvin, Rize, Edirne,
Çeşme, Samsun, Truva ve
Antalya şenlikleri yer
alıyor.

ABANA, DOKTORLARIN SÜRGÜN YERİ OLDU

Abana, doktorların
sürgün yeri oldu.

Son olarak Dr Bekir
Necati Şimşek ve Handan
Doyum'un ilçemize atan-
maları birçok gazetede
"sürgün" olarak değeri-
lendirildi.

Dr. Bekir Necati Şim-
şek'in "garip atama"
haberini 19 Ocak tarihli
Milliyet'ten aktaralım:

"Amasya'nın Taşova
İlçesi Sağlık Ocağında
görevli Dr. Bekir Necati
Şimşek, DYP Amasya İl
Başkanlığının isteğiyle
Kastamonu'nun Abana il-
çesine atandı. Atama yazı-
sındaki 'DYP İl Teşkilatı-
nın isteği üzerine' ibaresi
tepkili çekti.

Refah Partisinden 20
Ekim seçimlerinde mil-
letvekili aday adayı olan ve
kaybeden Dr. Bekir Necati
Şimşek, haksız olduğunu
öne sürdüğü atanmanın dur-
durulması için Bölge İdare
Mahkemesine başvurdu.

Şimşek şöyle dedi:
'Atama tamamen

haksız ve hatalıdır. Eşim
Taşova'da eczacılık yapı-
yor. Eş durumum nedeniyle
de atanmam haksızlıktır.
Hakkın tecelli edeceğine
inaniyorum.'

DYP Amasya İl Baş-
kanı Ahmet Kazancıoğlu ise
Bekir Necati Şimşek'in,
işine siyaseti karıştırdığını
öne sürdü. Kendilerine
gelen şikâyetlerin yoğun-
laştığını belirten Kazancı-
oğlu, 'kendisinin buradan
almış bir başka yere atan-
ması için Sağlık Bakanlı-
ğına başvurduk. Ben, il baş-
kanı olarak vatandaşların
sağlıklı hizmet görmelerini
isterim' dedi."

Dr. HANDAN DOYUM

Dr. Handan Doyum'un
Abana'ya atanmasını da 8
Ocak tarihli Boyabat
Sesi'nden aktaralım. Gaze-
te, "baş haber" yaptığı bu
atamaya şöyle başlık at-
mış: "Dr. Handan Do-
yum'un Abana'ya sürül-
mesi halkın tepkisine yol
açtı." Alt başlıklardan biri

de şu: "8 binli aşkın imzalı
dilekçe ve bin kadar tel-
grafla atanmanın durdu-
rulması istendi." Haber
şöyle:

"Dr. Handan Doyum'-
un Kastamonu'nun Abana
ilçesine sürülmesi DYP'liler
de dahil olmak üzere tüm
Boyabat halkı tarafından
tepkile karşılandı.

İç hastalıkları uzmanı
Dr. Handan Doyum, 20
Ekim seçimlerinde SHP'den
milletvekili adayı olmuştu.
Yapılan seçimlerde mil-
letvekili seçilemedi. Seçim-
lerden önceki görevi ise
Boyabat Devlet Hastanesi
Başhekimliği'di.

Seçimler bitikten son-
ra SHP ile DYP, Demirel'in
başkanlığında ortak hüküm-
met kurdular. İç Hastalıkları
Uzmanı Dr. Handan Do-
yum, yasalara uygun ola-
rak, asli görevi olan Devlet
Hastanesi baştabipliğine
dönmek üzere başvurusunu
yaptı. 'olur'u biraz gecik-
meyle Sağlık Bakanlığım-

(Sana 4'te)

EKMEK VE ETİN FİYATLARI ARTIRILDI

İlçemizde ekmeğin ve etin
fiyatları artırıldı.
Yeni düzenlemeye gö-
re 420 gram ekmeğin 2.000;
370 gram pide de 2.000 li-

radan satılacak.

Yeni düzenlemeyle
kemiksiz et 45.000 liraya;
kemikli et de 35.000 liraya
çıkartıldı.

KASTAMONU CHP'NDE SABRİ TİĞLİ YENİDEN BAŞKAN

Abana'da da Sezgin Özümpek başkan
21 Şubat'ta yapılan
CHP Kastamonu İl Kon-
gresinde Sabri Tıgılı yeni-
den başkan seçildi.

SEZGİN ÖZÜMPEK
Abana İlçe CHP baş-
kanlığına da yeniden Sez-
gin Özümpek seçildi.

PAZAR YERİ DÜKKANLARININ İKİNCİ KATI YAPILYOR

Geçen yıl yapılan pa-
zar yerindeki dükkanların
ikinci katı da yapılıyor.

Yapım tamamlandıncaya
gazetemiz de buraya taşı-
nacak.

TENİS ALANINA ADI VERİLEREK UĞUR MUMCU ABANA'DA ÖLÜMSÜZLEŞTİ

Geçen yıl yapılan tenis
alanına Uğur Mumcu adı
verildi.

Karar, belediye meclisi-
ninin 9 şubat tarihli oturu-
munda alındı.

HOLLANDA'DA BİR AÇIK HAVA MÜZESİ

Salim YILMAZ

Avrupa ülkeleri arasında bambaşka bir ülkedir Hollanda.
Sessiz ama güçlü kuvvetli köylü, gemici ve balıkçı toplumundan
saraylı toplumuna geçmeyi, toplumsal değişim kuramlarına uygun
olarak başarmıştır.

1965 Haziran sonlarında Hollanda'nın Utrecht kentinde 65
Gülden haftalıkla çalışmaya başlamışım. Hollanda o zaman İkinci
Dünya Savaşının etkilerini silememişti. Köylerde hayvan gücüyle
üretim sürüyordu.

Hollanda kısa sürede planlı kalkınmayı başararak, Avrupa'nın
batısında yepyeni bir uygarlık başlatmasını bildi. Yabancı emekçiler
olarak biz de, kalkınmasına katkıda bulunduğumuz bu uygarlıktan
payımızı alıyoruz; bolluk içinde yaşıyoruz.

5 Eylül 1981'de, çalıştığımız Philips fabrikasındaki arka-
daşlarımız ve yellerimizle, Alman sınırına yakın Arnhem kentinde
iki açık hava müzesini (Nederlands Openlucht museum) gezemeye
gittik. Avrupa ülkeleri perçincilerinin akınına uğruyor burası. Çift
kath otobüslerin dolduğu park yerlerinden insan seli akıyor. İki
müze gezilebilir müzeyi.

Bu açık hava müzesinde, Hollanda'da kaybolmaya yüz tut-
muş üretim araçları; makineleri sergileniyor. Örnek köy evleri
seçilerek onarılmış ve bu evlerde eski yöntemlerle üretim yapıyor.
Kışda, bugünün Hollandasına göre, Ortaya'ı simgeleyen bir üretim
biçimi duygusu uyanıyor. Ürettikleri kimi eşyalardan satın aldık.

Hollanda'daki bu müzeyi gezerken bizim Orta Karadeniz
İscediyyar bölgemiz ve köyüm (Yeşilyuva) canlandı gözümde.
Bizim ülkemizin birçok yeri bugün bile bir açık hava müzesi
niteliğinde. Araştırmacı gözüyle incelenince, hele bizim bölgemiz
bugünkü durumuyla "bal gibi müze"dir. Henüz yurdumuzda yok
açık hava müzesi. Abana ve çevresini bu tür müzeye dönüştürerek
turizmimizi değerlendirebiliriz.

(Sana 2'de)

ÖMER DEMİR'İN ABANA GÜNLÜĞÜ

8 MART 1993

GEDÖŞ'TAN KIZ İSTENDİ

Bugün Gedöş'a (Yedigöller) kız istemeye gittik. Söze aldık sayılır. Çocuk (oğlan) istenir' den gelince düşün öcalak. Gedöş'a giderken Ayşe Anne sokağa çıkıyordu:

"-Altın üstüne pelevin, bu iş bağarım. İyisi uyanı hiç bırakmayın! Sizi zorlayacaklar. Haydi güle güle gidin, hiç çekinmeyin!"

Ahmet, Mustafa Bey ve Canım da var. Bir iki saniye zolanca Semra'da kızın dedesi ile karşılaştık. O da söze katıldı. Çayınla iy biten diye oğlanı acıltı tel çekildi.

Ahmet'de kız nasıl istenir, onu da öğrenmiş oldum. Önce Ahmet konuştu, sonra ben, sonra da Mustafa.

Ahmet, "Allah'ın emriyle, peygamber'in gavliyle arınan kız çocuğumu Ramiz'in oğluna istemeye geldik" dedi.

Ben de:

"Hüseyin, Hüseyin'in hatırım sımar,

Bu için arabama düğün katınaz,

İstam böyle yapınca el ne yapmaz?

Tarılanız yakın, dağınız yakın, suyunuz yakın,

Değirmeniniz yakın, köyünüzü yerine yakın.

Barmazı, samandığı yakın.

İnanmazsanız, gelin köylünüzü bakın."

"Zorla değil, gönül rızası ile olan bu iş" diyoruz. "Sonra kölli bir yer olsa, bir de gelir miydik? Biz biliyoruzuz. Yalanı uyduracak değiliz. Harmanı bağınaz, değirmeni başınaz. Ahmet dağ alırdı. Her bir şey var, Anay! Burhan işi yer mi olur? Oğlan üstelik toruncak. Hüyük (Y. Tertemiz) dekkandı."

Ama denciyolar:

"Oğlan nikah eden gelmeyince kız mı satılır? Ben yalancım."

"Oğul amayı-bahayı kimiz mi?"

Anası kıvırcık:

"Babanı bilir, ben ne diyeyim? İki bin lira başlığı kabul ederseniz 'peki' derim."

Ahmet:

"Bence çok, Kızın rahatlığı için bence az almamızız.

Mustafa:

"Bin lira verelim. Ah-

met, ana-baba hakkı."

Dede:

"Siz bilirizler amma, hiç olmazsa bin beş yüz yapın..."

"Biz bepinizi düğün-

yunuz. Senin hatırı için 200 lira daha verdim. Amk tuzun. Beni gücendirmeyin!

Ahmet:

"Allah neytiler günler ve uzun ömürler İnan etnin ikhine de!"

Ben de "oğul yaprağı ile güzeldir, insanın inancını ikazdır" dedim.

Kayalı Kız bugünün kahramanıdır.

Ömer Demir'in bir paylaşması

YARDIM TOPLANIYOR: YENİ CAMİNİN KUBBESİ KURŞUNLA KAPLANACAK

Yer yer su sızdıran Yeni Caminin kubbesi kurşunlanacak.

Para toplanarak bu iş için gerekli olan 14 ton kurşun satın alındı. Kurşunun parası olan 115 milyon TL'nin 100 milyonu verildi. Geri kalan bölümü ve usta giderlerinin karşılanması için yardım toplanması sürüyor.

Abana dışındaki kimi Abanalılara yazılan bu konudaki 16 Şubat tarihli mektupta "bu yapacağınız bağış Allah rızası için olacaktır. Bakarsınız Allah'ın rızası buradadır" deniliyor.

İlgilenecek okurlarımız için hesap numarası veriyoruz:

**Ziraat Bankası,
Diyadin Vakfı,
Hesap no:
30440-566-3**

abana

SİYASAL GAZETE

HER AYIN BAŞINDA ÇIKAR

KURULUŞU

25 Ocak 1970

ÇIKARAN

Tahsin YILMAZ

GENEL YAYIN

YÖNETİMİ

Hayati Tahsin YILMAZ

YAZI İŞLERİNDEYEN

SORUMLU YÖNETMEN

Fahri KÖSE

Tel: 10 44 ve 20 20

ADRES

ABANA GAZETESİ

37970 ABANA

Telefon: (4664) 1068

İSTANBUL

TEMSİLCİLİĞİ

Tahsildar Sokak, 5

34460 KÜÇÜKPAZAR

Telefon: (1) 513 42 32

SURDURÖM

HER İSTEYENE

PARASIZ YOLLANIR

(Yurt dışına Yollanmaz)

DİZGİ VE BASKI

GÖRKEM BASIMEVİ

Telefon: (1) 5060423

Telefaks: (1) 5397215

İSTANBUL

HOLLANDA'DA BİR AÇIK HAVA MÜZESİ

(Çağ 1. Yıl)

Biz padişahların, arkeolojik buluntularını ve Atatürk gibi devlet adamlarımızın müzelerini kurmayı başarmayız. Halkın kendisinin müzesi yok. Kendi değerlerine sahip çıkamayan bir ülkede demokrasiden söz edilemez. Görüyorsunuz, halkın gereksinimlerini karşılayacak, imzaladığımız uluslararası sözleşmelerin yaptırımını bile yerine getiremiyoruz. Daha İLO sözleşmesini yürürlüğe koymadık.

Hollanda Açık Hava Müzesi ve öteki Avrupa ülkelerinde gezdiğim arkeolojik müzeler üzerine görüşlerimi Ankara'ya çok çok yazdım. Kimilerine yanıtlar da aldım. Duhası Abana'daki doğamızdaki gösterdiğim alıntarda araştırma yapılmasında etkili oldum. Ama onunla bir sonuç alamadım. Bizim yöremizde de uygarlık kalıntıları var. Demircilerimiz, değirmençilerimiz, dokumacılarımız, hayvanlarda üretim (salın, boyunduruk, kızak, düven...) Kimbilir son ürünler yapıyor. Özellikle belediyemizde bilmiş olmadığımızdan, uğraşlarımız sonuçsuz kalıyor.

Tabiat ve Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu, Abana ve çevresindeki kültür varlıklarını saptamak için 1990 Temmuzunda Abana'ya geldi. Kent İmar Planının onayı için gelen dört boyun uzandı, arkeoloji ile ilgilenen ve arkadaşlarıyla Harmanon'daki - sarnıçlarını ve Yakovren kalesini temmuz güneşi altında dolayarak inceledik. Bölge- mizdeki mağara, höyük, tümülüs gibi ören yerleri üzerine de kendilerine bilgi ve belgeler verdim. O bayan bana, "SO-60 yıl daha buralarda araştırma yapmaya sıra gelmez!" dedi.

Bu durumda doğamızı kendimiz korumamız gerekmiyor mu? Ama üzülerek görüyoruz ki, seçtiğimiz son belediye başkanları sanki doğayı bozmak için işbaşıya gelmişler. Bunlara biz "İmpat müteahhüt- leri" desek daha yerede olur. Eski başkanlarımızdan Mahmut Şekerci, Zeytinlik'teki çocuk bahçesine üç tane "beton" diktirdi. Bir önceki belediye başkanımızın Ankara'ya öğrendiği kent planını, yeni başkan işine geldiği gibi onaylatırdı. Böylece, ilkökulu büşşğindeki arsama beş katlı apartman diktirmeyi başardı. Ayrıca, eksiltmeye de çıkmadan, arsama apartman diktirdiği yükleniciye akaryakıt istasyonu açma izni verdi.

Köylüler tavukçuluk kooperatifi kurmuştu. Şimdi oralam iki yız- mül ne daire yapıyoruz. Vanın yapılmış ama, doğru dürüst kanalizas- yonumuz yokken, Çömleği'ye doğru beş katlı "kuburlu" yapıların izin vermek çelişkiçür. Şimdi tüm Abana'da beş katlı yapılar yükseliyor. Belediyeye bir elektronik aygıt armağan eden istediği kadar kat çıkabiliyoruz!

Komşumuz Yapı Mühendisi Hüseyin Öztürk, bakmış ki kent planına göre evi yola gidiyor, gitmiş Ankara'ya, evini korumaya alınıp restora ettirmiş. Vay efendim, Hüseyin Öztürk'te Salim Yılmaz Abana'daki evleri korumaya aldırıyoruz! Bir kısmı feodal beyler de "Salim, bu işi sen başlatın, evlerimizde korumaya aldırın" diyorlar. Evet, Abana'nın betonlaşmaya doğru koşar adım gitmiş çörtünce ben Ankara'ya İlim Paflagonya bölgesinin korunmaya alınmasını önerdim. Ama beni kim dinler? Yalnızca Abana değil, tüm yurdumuzda bu "koruma" işi var. Çevremizdeki kentlerde de var. Suçlu olarak beni göstermek kimilerinin kolayına geliyor. Belediye başkanı da böyle düşünmüştü. Akıllarınca beni hafife alıyolar. Oysa örneğin Cide belediye başkanı, bu uygulamaya arka çıkıyor. 17 Ocakta TRT 5'teki "Yöcelerimiz, Türkülerimiz" programında Cide Belediye Başkan eski evleri gösterip, Turizm Bakanlığınca korunmaya alındığını övünerek açıkladı. Bizim başkanımız kaçırıyor doğamızı.

Yöneticilerimiz utşanmıyoruz biz. Belediye başkanımız "bu işleri ben biliyorum" diye çıkıverdi ortaya. Belediye, köydeki yeni tamamlanan tartımali yapının bir odasını müze olarak ayarış. Müze yeni yapısı değil; bakımdan geçirilen eski bir yapıya yakışır. Biz bu işe yıllarımız verdik. En azından bize de serümleniydi. Bize değer verilme- se de sordurcez çaldığımızımız.

Geçen yıl yurda gelemedim. Kafamda çok türlü düşünceler var. Üstesinden gelebilir miyim, bilemem. Ama karalıyım. Buluntular çün- meye yüz tuzmadan kendi olanaklarında üstün birimde n... konuram. Köylülerimden istediğim, eski adına ne varsa korunmasıdır. Sumeliklik, fınrlar, üzeri tağa örümlü evlerimiz de olduğu gibi kalmalı.

Abana'nın yerleşim planları yenileniyor. Yeni yerleşim alanları ayrılarak, eski Abana korunmalıdır. En azından bir bölüm korunmalıdır. Batıda uygulanan budur. Eski kültür restore edilerek korunuyor.

Abana'da kültür sitesi (merkez) diye bir şeylerin peşine dü- şülmüş. Çağımızın simgeleyen kültür sitelerine elbette ki gereksinimi- miz var. Eskiyi kaldırıp ahncı, Abana'da ne kalıyor kültür adına? Ne aradığını bilmeden, bulduğunu anılamaz.

Duyduk ki Orman İdaresi, Abana-Hacıvelik arasındaki çamlığa (belediyenin gezinli ve piknik yeri olarak planladığı yer) el koymuş. Buraya "bungalov" es- ler yapılmaya başlanmış. O yeşil alan da hem de Orman İdaresince korunuyor demek ki! Orman İdaresi güzelim çam ormanını botacağına, Yanalığe'u, Çuha'yı, Balhdag'ı yenlendirmeli, kendileri turizmciilere bırakmalıdır.

Çevremizde çok büyük boyutlarda, kaybolmak üzere olan değerlerimize, dede armağanı kültürümüze sahip çıkalım.

Hoşça kalınız.

Salim YILMAZ

abana GAZETESİ

İSTANBUL TEMSİLCİLİĞİNE YOLLANAN GAZETELER:

ACIKSOZ

CIDE POSTASI

Catalzevтин mektubu

YENİ İnebolu

BOYABAT AYANCIK

GÖLKÖYLÜLERDEN HABERLER

Gölköy Enstitüsü kökenlilerin Haziranda Gölköy'de toplanmaları nedeniyle bu köyümüz Temmuz'a dek sürecek

HAYATİ TAHSİN YILMAZ KARTAL DE DİKİLİ ŞENLİKLERİNE KATILACAK

Kartal (İstanbul) Belediyesi, bir süredir köy enstitüsü ağırlıklı etkinliklere yer veriyor.

Kartal Belediyesinin "Hasan Ali Yücel" adı verilen bir "kültür sitesi" ve "Tonguç İşliği" var.

Kartal Belediye Başkanı M. Ali Bükü'nün 22 Ocaktaki özel yemeğine Hayati Tahsin Yılmaz da konuk oldu.

Yemeğe Mahmut Makal, Mehmet Başaran ve Vedat Günyol (ayrıca Cumhuriyet'ten Sami Karaören, ozanlar Hüseyin Başaran ve Celal Ügen) da çağrılıydı.

Gündemsiz söyleşilerin yapıldığı yemekte "68'den 6 Mayıs'a" adlı öğrenci olaylarına ilişkin belgesel film de gösterildi.

Hayati Tahsin Yılmaz, Kartal Belediyesinin 17 Nisanda düzenleyeceği köy enstitülerinin 53. kuru-

luş yıldönümü kutlamalarına da katılacak. Kutlama bu yıl büyük etkinliklerle alanda yapılacak.

DİKİLİ EĞİTİM ŞENLİĞİ

Bu yıl Dikili (İzmir) Belediyesi de köy enstitülerini ağırlıklı "eğitim şenliği" düzenliyor.

12-13 Haziranda yapılacak olan şenlikte "köy enstitüleri yazarların Türk yazımına katkıları" ve "köy enstitüleri ve halk eğitimi" konularında iki "panel" de yer alıyor. Ayrıca "çağdaş eğitim ve köy enstitüleri" konulu bir yarışma var.

Dikili Belediye Başkanı Osman Özgüven, ilgili kişilere yolladığı 4 Anlık 1992 tarihli mektubunda şöyle diyor:

"...Eğitim şenliğimizde Yüksek Köy Enstitüsü çıkışlılar, Yüksek Köy

Enstitüsü öğrencisi iken başka okullara geçirilenler, köy enstitüsü çıkışlılardan bilim, kültür ve sanat alanlarında tanınmış kişiler Dikili'de konuk edilecektir."

Dikili Eğitim Şenliğine Hayati Tahsin Yılmaz da katılacak.

ABANA'DA KİVİ YETİŞTİRİLECEK

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının çalışmalarıyla bu yıl Karadeniz Bölgesi'nin kimi illerinde kivi yetiştirilmeye başlanacak.

Geçen yıllarda Zonguldak ve Bartın'daki kivi yetiştirme denemeleri olumlu sonuç vermişti.

İlimizde Abana'dan başka İnebolu, Çatalzeytin, Bozalan ve Çile'de de kivi fidanları dağıtılacak.

Karadeniz Bölgesinde kivi, fındığa seçenек (alternatif) olarak gündeme geliyor.

BELEDİYE YILLIK ÇIKARIYOR

"Abana üzerine bilgilerin, görüntülerin ve Abana'nın geleceği üzerine düşüncelerin yer alacağı yıllık"ın yakında yayımlanacağı bildiriliyor.

Bu yıllığı duyuru (ilan) vermek isteyenlerin Abana Belediyesine başvurmaları isteniyor.

Telefonlar : 1008, 1017 ve 1002
Telefaksı: 1018
(Abana'nın kodu: 4664)

FUTBOL: TAKIMIMIZIN BİRİNCİLİĞİ SÜRÜYOR

Abana Gençlerbirliği'nin, Kastamonu Amatör Ligi gurubundaki birinciliği sürüyor.

Takımımız son olarak Azdavay Doğuşspor'u 7-1; Kartalspor'u da 6-1 yendi.

OKUL-VELİ-ÖĞRENCİ İLİŞKİLERİ

Mehmet TİĞLİ
(Eğitim Uzmanı)

Öğrenci, ailenin ve okulun merkezidir. Çocuk olmasa ailenin, öğrenci olmasa okulun özüni kalmaz.

Değerli öğrenci, ailenin ve okulun özünü kaynağıdır. Öğrenciyi başarılı kılmak da öğretmen, öğrenci ve veli üçgeninin iyi dinamiklerine bağlıdır. Bu üçlü ilişki iyi kurulursa, başarı ve sevinç birlikte gelir.

Değerli öğrencilerin başarılarında okul içi çabımları yanında ailenin, anne-babasının ilgi ve desteğinin büyük önemi vardır. 100 başarı kişi üzerinde yapılan araştırmada, ailenin bu kişilerle sürekli ilişki içinde olduğu, okulunda sürekli olarak ailelerinin ilgi ve desteklerini duydukları ortaya çıkmıştır.

Çocuklarımızın topluma yararlı kişiler olarak yetişmesi için okul, yönetimin, öğretmenin, öğrenci ve veli ilişkilerinin çok iyi, karşılıklı sevgi, saygı, hoşgörü ve anlayışla yürütülmesi gerekmektedir. Bundan birisinin ilgisiz istenmez düzeyde düşmesi, başarı da istenmez düzeyde olmaz. Anne-babalar sık sık okula giderek, çocuklarının başarı düzeyini öğretmenleriyle görüşmeli ve izlemelidir.

Çocukları yaptıkları gereği hareketlidir. Çabuk kızarlar, utulurlar, yersiz konuşurlar, gülerler, karpı koyarlar. Öğretmen ve veli olarak çocukları kırmadan, üzmeden iyice, güzele, doğruya doğru yönlendirmeye çalışmalıdır.

Çocuklarımız zaman zaman söylediklerimize tepki göstereceklerdir. Bizlere göre farklı davranacaklar, düşünecekler, kendileri için çözümler ümlerini geliştireceklerdir. Bizler olacağız. Çünkü çocuklar bizim kopyamızı değildir. Gelmişler, Amorcuma, çocukların bizlere göre farklı olan tepkilerini denetleyip belli kısımlar içinde tutmak, sorunun çözümüne katkıda bulunarak çözümlerini bulmalarını sağlar.

Çocuklarımız okula belli zaman diliminde kalırlar. Okul dışındaki zamanlarında ailenin denetimindedirler. Aile olarak çocuklarımızın okul içi ve okul dışı etkinliklerini çok yakından ve de çocukları bulaştırmadan izlemekte yarar vardır.

Çocuklarda iyi alışkanlıkların yanında, istenmeyen alışkanlıklar da çabuk kazanılıyor. Çocuklarımız yaptıkları gereği, istenmeyen alışkanlıklar edinmeye çok elverişlidirler. Bunlar yalan söyleme, sigara içki, oyuncakları kullanma, okuldan ve evden kaçma, çete kurma, kılıya ve gitme gibi davranışlardır. Çocukları bu tür davranışlardan özenle korumak aile ve okulun önemli görevlerinden biridir.

Çocuklarımızın zaman zaman ailede, okulda, arkadaş çevrelerinde kimi sorunları olacaktır. Bu sorunları aile, okul, arkadaş çevrelerinde kimisi sorabilir olacaktır. Bu sorunları aile, okul, arkadaş çevrelerinde kimisi sorabilir olacaktır. Bu sorunları aile, okul, arkadaş çevrelerinde kimisi sorabilir olacaktır.

Aile içi sorunlar, Ana-baba tartışmaları çocukları bulaştırabilir. Aile içi sorunlar, Ana-baba tartışmaları çocukları bulaştırabilir. Aile içi sorunlar, Ana-baba tartışmaları çocukları bulaştırabilir.

Ailede üretilen tartışmalar çocuklarımızın ruhsal yapısını olumsuz yönde etkiler. Ana-baba sevgisini duyurmayan çocukları kendilerine güven vermez. "Kendine güven" başarının anahtarıdır.

Çocuklar da, anne-baba ve öğretmenlerine saygılı olmalı, onları sevmelidir. Onları dinleyip, öznel denklemleri yerine getirmeye çalışmalıdır. Çünkü hiç bir anne-baba ve öğretmen, çocukları kendi istemleri istemez. Önemli olan, başarıyı almaktır.

Çocukları karşı karşıya sevgi ve ilgi ile desteklenmelidir. Ayrı sevgi ve ilgi göstermek yararlıdır. Başarıya ulaşır. Çocuk her şeyi büyüklerle beraber bekler. Çocuklarımız kim kuraları kendileri çözmelidir.

Çocukların evde sürekli olarak ders çalışmaya zorlanması iyi değildir. Dönemlerine de izin verilmelidir. Çocuklar televizyon izleyecek, güzele, dergi ve ders dışı kitaplar da okuyacaklardır. Anıtköprüsü ve başka laynaklara başvuracaklardır. Yarımda başarı için ders dışı kitapları kullanmak yararlıdır. Yarımda başarı için ders dışı kitapları kullanmak yararlıdır.

Çocuklarımız okullardaki sosyal etkinliklere katılarak, sosyal yönden büyümeye ulaşabilir. Kendilerini güvenleri artırır. Bu sosyal etkinlikler başarıya kapıdır. Dinlenmesini, arkadaş ortamında kendine güvenmesini sağlar. Spor yapma, müzik dinleme, resim yapma, folklor çalışmaları, okul gezisi, okul peçesi ve eşyaları kol çalışmaları bu tür etkinliklerdir. Bu etkinliklere çocuklarımızın katılması için onları yönlendirmelidir.

Çocuklarımızın evde ayrı bir çalışma odasının olması da başarıya etkilidir.

Çocuklarımız arasında ayırım yapmayalım. Yavaş ve eşit davranalım. Kardeşleri ve başka çocuklarla karşılaştırmayalım. Kendi içindeki gelişmeleri özendirelim.

Bir konuya daha değinmekte yarar var: Çocukların beslenmeleri çok önemlidir. Hayvansal beslenmeler anlayışı artırır, işlerlik kazandırır. Sabah kahvaltısının önemi büyüktür.

Anne-babalar çocuklarının sağlıklı gelişmesi, ilişkileri, başarı durumları, tutum ve davranışlarına ilişkin çözümlerini sorunları, okullarındaki eğitim uzmanları ile (yoksa öğretmenleri ile) çözmelidirler.

Aile ve okul çatıştırtında çocuklarımızın başarılı olmalarını sağlayacak gerekli ortam hazırlanarak için hiçbir özenden kaçınmayalım. Gelecek neslinin, gençler de geleceğimize.

GÖLKÖY ENSTİTÜSÜ 1951 ÖĞRENİMLİ SATI ÖZEN'LE SÖYLEŞİ GELECEK SAYIMIZDA

Gazetemizin gelecek tütüsü 1951 çıkışlı Sati Özen'in (Nisan) sayısında Salim Özen'le yaptığı uzun söyleşi yayımlanacaktır.

Tonguç Almanya'ya gitmiş. Üç kez gitmiş. Yalnız Almanya değil, yarımlıyorsam Bulgaristan, Yugoslavya, Macaristan ve Avusturya'da da incelemeler yapmış.

Etkilenmiş elbette. En çok Pestalozzi ve Kerschenshtainer'den etkilenmiş. Bunlar üzerine kitapları da var. Ama oradakini olduğu gibi uygulamamış.

Oralardaki incelemelerini Türkiye koşullarında değerlendirmiş. Köy enstitülerini uygulamasıyla Tonguç dünyamın sayılı eğitimcileri arasında giriyor.

Ben şuna inanıyorum ki, köy enstitüleri kapatılmaydı, Türkiye bugün ekonomik alanda bir kat daha gelişmiş olacaktı. Köy enstitülerinden yalnız öğretmen değil, köy ebesi, tarım teknisyeni, ne bileyim hayvan sağlık memuru gibi köy için gerekli elemanlar yetişecekti. Köye gerekli kişiler yetiştirilebilseydi, köyü daha çabuk uyanıracak ve daha çabuk kalkınacaktı. Kalkınan köylü elbette bazı ağalara, tefecilere karşı çıkacaktı. Köylü kendi yolunu çizerekti. Ama köyden çıkarı olanlar buna istemedi. Köy enstitüleri siyasetçilerin kurbanı oldu.

GELECEK SAYIMIZDA

ALAADDİN OKYAY

Salim YILMAZ'ın, Gölköy Enstitüsünün ilk öğrenimlilerinden Alaaddin Okyay'la yaptığı konuşmayı Haziran sayımızda sunacağız

abana GAZETESİ

KEŞEPLİOĞULLARI'NDAN RIFAT AKIN'LA

Konuşan Salim YILMAZ

- Rifat Abi, özgeçmişinizden başlayalım?
- İlkokula 1937'de Abana'da başladım, birinci sınıfı İstanbul'da bitirdim. İkinci sınıfı Bursa'da okudum. Babam Merinos Fabrikasında çalışıyordu. Bursa'da bir yıl kaldıktan sonra yeniden Abana'ya döndüm. İlkokulu Abana'da bitirdim.
- Babanız kimdi?
- Babam Zihni. "Zihni Çavuş"

derlerdi. Abanalı.
- Kimlerden oluyorsunuz?
- Rıza Akın'ı bilirsiniz. Yılmaz'ın babası. Onun kardeşiydi.
- Siz Keşepoğulları'ndan oluyorsunuz o zaman.
- Soyumuz Keşepoğulları'ndan geliyor.
- Atasoyunuz üzerine bilginiz var mı?
- Babama sorardım. Babamın babasının adı da Rifat'mış. Onun

da babasının yani dedemin adı da Kadir Yazıcı. Sanıyorum İstanbul'da dükkânı falan varmış.
- Terziliğe nasıl başladınız?
- 1944'te, ben beşinci sınıfı bitirince buradan İstanbul'a gittik. 1945'te de Küçükpazar'da terziliğe başladım.
- Usta olarak mı, çırak mı?
- Elbette çırak. Sami Usta vardı, yabancısı. Onun yanına çırak girdim. Rahmetli Seyfi Usta (Seyfettin Uyanık) da orada kalfaydı. Seyfi Usta benden büyüktür. Orada üç yıl çalıştım. Sonra başka bir ustanın yanına girdim. Fatih'te. Rizeli Terzi Şükrü'yü ustam. Oradan askere gittim. Askerden sonra Seyfi Usta ile ortak dükkân açtık. Hami sen de İstanbul'a gelince o dükkânın üst katında yatmışım.

- Bilmez miyim! 1956'ydi. Kastamonu Gökkuş Öğretmen Okulundan "arkadaşlarımı toplu eyleme teşvik"ten okuldan atılınca İstanbul'a gelmişim. Özyürek Yayinevinin basımeleri bölümünde işe başlamışım. Ev buluncaya dek sizde yatırdım. Bana babalık yaptınız. O iyiliğinizi unutamam. Lyce de kaynaşmıştık. Pazar günleri Unsal, Yılmaz, rahmetli Seyfi Ağabeyimiz ve Mikro Mustafa Arap'ın kahvesinde toplanırdık. Kimi kez siz de katılırdınız.
- O zaman herkesin evi barkı

yoctu İstanbul'da. Çoğu kahvede sandalyelerin üzerinde yatardı. Yatacak yer bulan da yer yanında yatardı. Şimdi herkes mal-mülk sahibi oldu İstanbul'da. Zengin oldu.
- Yine de bekar odalarında kalan çok var. Pekî siz şimdi nerede oturuyorsunuz?
- Karagömrük, Draman'da kalıyorum. Ev kendimin.
- Kimler var bizim taraftan oralarda?
- Bizim oralardan var çevremizde. Sandalyeler Hasan var, "Yolcu Hasan" derler, Bağlıklı. Balat'ta sandalye imalathanesi var.
- Kardeşiniz Yücel nerelerde, ne iş yapar?
- Abana Elektromekanik'in malzeme satılma bölümünde çalışıyor.
- Dedelerinizden iki kardeş, padişaha kütrevi olarak çalışıyorlarmış. Nedenini bilemediğimiz bir yanlış yapıyorlar, padişah da onları Abana'ya sürüyor. Siz ne dersiniz bu öyküye?
- Abana'ya Keşep'ten mi geliyorlar, İstanbul'dan mı, ben orasını bilmiyorum. Bunların biri Bozkurt'a yerleşmiş, biri de Abana'ya.
- Siz de bizim gibi Abana'ya gezmeye geliyorsunuz. Abana'ya bugün nasıl buluyorsunuz?
- Çok büyük bir gelişme var, canlılık var.
- Size gazete geliyor mu?
- Geliyor.

ABANA, DOKTORLARIN SÜRGÜN YERİ

(Şişli'de)

dan geldi. 'Olur' belgesini aldıktan yarım saat sonra da görevden alındığına ilişkin yazı eline tutuşturuldu. Kendisinde çok etkisi yapan bu karar üzerine İdare Mahkemesine yürütmenin durdurulması ve kararın kaldırılması için başvurdu. Yaptığı başvuruyu üzerine mahkeme, yürütmenin durdurulmasına ve özellikle Dr. Handan Doyum'un görevine iade edilmesine karar verdi. Bakanlık Doyum'u tekrar atadı. Atama emri eline verilirken, ikinci bir kâğıt daha verile-

ketmedi" sloganıyla sessiz sedasız, hiçbir resmi kuruştan izin almadan 2 Ocak günü saat 13'te Boyabat Belediye Salonunda toplandı. Yapılan bu toplantıya Belediye Salonu ve koridorları yetmedi. Halk merdivenleri doldurdu, dışarıya taşı. Her partiden, DYP'liler de başta olmak üzere kadın erkek, genç ihtiyar, zengin, yoksul, her kesimden insan Dr. Doyum için oradaydı.

Toplantıda yapılan konuşmalar, Ulaştırma Bakanı Yaşar Topçu'ya

rek, aynı saniiyelerde görevden alma belgesi imzalatıldı. Bundan sonra iki kez daha mahkeme kararıyla göreve döndürüldü ve anında yine görevden alındı.

Hukuk ve vatandaşın vicdanına karşı yapılan hile Bolabat'ta duyulduğu zaman önceleri kimse inanmıyordu. Halk 'DYP-SHP hükümet ortaklığı var, böyle şey olur mu? Elbet bu durum düzeldi ve Dr. Handan Doyum görevine döner' umudu içinde bekliyordu.

Ancak, bu da yetmedi. Dr. Doyum için yeni bir atama kararı çıktı. Bu kez öyle 'görevden al-ver!' biçiminde değil, Boyabat'tan 'kamu yararı' gerekçesiyle Kastamonu'nun Abana İlçesi sağlık ocağında dönüşme bir astaneyne atama şeklinde ortaya çıktı. Böylece SHP'nin hükümet ortağı, birkaç DYP'li işbirlikçi emellerine ulaşmış oldu.

Abana'ya atama kararı Boyabat'ta bir bomba gibi patladı. Halk 'hayır, Dr. Handan Doyum bunu ha-

yönelik oldu. Çünkü halk, bu hukuk dışı kararı Yaşar Topçu'nun uygılattığı inancındaydı (...)"

YENİ DOKTORLAR

Bekir Necati Şimşek ve Handan Doyum'dan başka Abana'ya 4 doktor daha atandı. Bu doktorların adları:

Tayfun Aldağ

Ayhan Özvey

Fatma Timurtaş

Emine Elitaş

Doktorlarımıza "hoş geldiniz" deriz.

"KASTAMONU EULERİ" SERGİSİ

Sevim Sarıtabak'ın "Kastamonu Evleri" konulu yağlıboya sergisi Ankara "Galeri Z"de 19 Ocak'ta açıldı. Sergi 10 Marta kadar açık kalacak.

Ressam Sevim Sarıtabak'ın resimleri kimi demeklerin düzenlediği yurtiçi ve yurtdışı sergilerine de katılacak.

LAİKLİK ÜZERİNE (1)

Mehmet SAYDUR
(Eğitimci-Yazar)

29 Ekim, 10 Kasım, 24 Kasım gibi önemli günleri geride bırakırken, sık sık gündeme gelen bir konu vardı: Laiklik... Gerek tv'lerden sık sık özücü durumda izlediğimiz ve gerekse son yıllarda yaşadığımız çeşitli olaylar nedeniyle gündemden bir türlü inmeyen laiklik kavramını bir ele alalım, ayrıntılayalım istedik.

KAVRAMIN KÖKENİ VE EVRİMİ

Laiklik kavramının kökeninde tarihsal bir ayrıcalıktan yararlanıp yararlanmama yatar. Tarihsal ayrıcalıktan yararlananlara ilk örnek olarak İbrani topluluğu verilebilir.

Eski Yunan'da ve Roma'da toplum, tarihsal ayrıcalığa göre değil, toplumsal ve ekonomik farklılığa göre sınıflanmıştır. Eski Yunan'daki ayırımı halka "Laos" adı verilmiştir. Bu sözcükten türetilen "laikos" sözcüğü "halko ait" demektir.

İsa'dan önce 130'larda Tevrat Yunancaya çevrilirken, tarihsal ayrıcalığı olmayan geniş halk kitleleri çeviride "laos" ve "laikos" sözcükleriyle anlatılmıştır.

Hıristiyanlığın yayılmaya başladığı dönemde rahipler dışındakilere Yunanca "laikos"; Latince "laici" denmiştir.

Dinsel ayrıcalık ortaçağda daha da somut bir biçim almış; tarihsal ayrıcalığı olanların tarihsal gücü de varsayılmış; toplum bunu kabullenmeye zorlanmıştır.

Ne var ki, bir toplumda dinsel, yönetsel, toplumsal ya da özdinsel (ekonomik) farklılıklar süreklilik taşır ve bu durum toplumun bir kesimi için dayanılmaz olursa, o toplum için çokuntu kaçınılmazdır.

Eski Yunan'da olsun, Roma'da olsun "soylu-Köle" ayrımı toplumsal çokluluğu getirmiştir. Devlet soylunun elinde olduğu için halkı ezmiş; halk da devlete yüz çavirerek dinsel kumulları benimsemiş; dinin "vaadettiği" güzel dünyanın (cennet) düşleriyle yaşamıştır.

Denengin zararlarına gelişimini gören seçkinler (aristokrat) giderek kiliseyi de ele geçirmişler ve sonuçta "din devleti" doğmuş; Avrupa "Karanlık Çağ'a girmişti" (Skolastik Dönem). Din ve din adamları, dinsel doğrular dışında bir düşünce yer ve rizin vermemişlerdir. Kendi amaçlarına hizmet etmesi için de bilim, felsefe, ahlak ve sanatı "amaçsız" (teoloji) kapsamına almışlar; bu alanlarda gelişme durmuştur.

Laikliğin eiden gitmesiyle kişinin istenç (irade) ve düşüncesi kiliseye bağlanmış, kişi özgürlüğü yitip gitmiştir. Bu durum en çok düşündürleri, sanatçıları, bilim adamlarını etkilemiş; dayanılmaz işkenceler yaşamıştır (günümüzde oranlamayı sizlere bırakıyorum).

LAİKLİĞİN DEVLET DÜZENİ VE HUKUKA ETRİSİ

İlk kez Almanya'da M. Luther İncil'in dil bakımından dokunulmazlığını kaldırdı. Böylece, din adamlarının yalanları ortaya çıktı.

17. yüzyıllarında John Locke'in önünü çektiği "deneycilik" (azpirizm) akımı, "insanı ancak ve ancak aklın ve özgür düşüncenin yönlendirebileceğini; bireyin doğuştan gelen ve başkalarının kaldıramayacak hakları" olduğunu kanıtladı.

"Aydınlanma" dediğimiz bu dönemde felsefe, sanat ve bilim, dinin denetiminden kurtuldu, başımsızlık kazandı. Doğal ve toplumsal olaylar akıl ve özgür düşünceyle yorumlanmaya başlandı. Laikleştikçe düşünce ufukları genişledi, bilimler hızla ilerlemeye başladı.

Laik'iteki gelişmeler toplumların dünya görüşünü de etkiledi ve özdinsel, toplumsal, yönetsel açılarından yapıda köklü değişiklikler oluşturdu. Gelişmeyi "sanayi devri" aha da hızlandırdı. Devlet, gökten inme buyrukları değil, insan aklının koyduğu kurullarla yönetilmeye başladı. Devlet artık "halktan yana" bir kurum oldu. Bilimsel gelişme, demokratik süreç, halkçılık ve laiklik kavramları bütünleşti; insanlık yeni değerler edindi ve laikleşen toplumlar uygarlıkta hızla ilerlemeye koyuldular.

Ne yazık ki Türk halkı, "ümmet" anlayışındaki Osmanlı yönetimi nedeniyle laikleşmek için üç yüz yıldan daha çok bir süre beklemek zorunda kalacak; Mustafa Kemal ve Cumhuriyet ile "Yıldız" a ancak yönelecektir.

Bugünkü "Batı" ile Türkiye ve laikleşmemiş "Doğu" nun hemen her yönden aralarındaki farkı ve bunun temel nedenini laikleşme sürecinde aramak gerekecektir...

Selam, sevgi Kemalist Yıldız'a...

Gelecek yıldızlı günler.

1) Mehmet Saydur'un, bu yazısına bağlı "Laiklik Üzerine (2)" ve "Laikliğin Türkiye'deki Gelişim ve Uygulanması" yazılarını gelecek sayılarımızda sunacağız